

ПРАКТИЧНА РОБОТА 1

Тема роботи: Правила техніки безпеки, протипожежної безпеки та правила роботи в лабораторії.

Мета роботи: Ознайомитись з нормативними документами по техніці безпеки та правилами роботи в комп'ютерній лабораторії.

Обладнання та методичне забезпечення: комп'ютери IBM PC-сумісні, мультимедійний проектор, інтерактивна дошка, програмне забезпечення, роздатковий дидактичний матеріал.

План роботи:

1. Загальні положення.
2. Техніка безпеки при роботі на комп'ютері.
3. Правила протипожежної безпеки під час роботи в комп'ютерній лабораторії.
4. Нормативні документи.

Теоретичні відомості:

Лабораторія обчислювальної техніки (ЛОТ) — це навчально-виховний підрозділ НЗ, який оснащений комплексом навчальної обчислювальної техніки (КНОТ), навчально-наочними посібниками, навчальним обладнанням, меблями, оргтехнікою, пристроями для проведення теоретичних, практичних, факультативних занять з курсу «Основи роботи з персональним комп'ютером» та інших навчальних предметів, для ефективного управління навчально-виховним процесом.

Заняття в ЛОТ повинні впливати на:

- формування в студентів основ інформаційної культури та комп'ютерної грамотності;
- знання про склад і функціонування сучасної обчислювальної техніки (ОТ), вміння і навички розв'язування задач за допомогою персональних комп'ютерів (ПК).
- ознайомлення студентів із застосуванням ОТ в навчальному процесі та при керуванні навчальним процесом;
- розвиток у студентів теоретичного мислення в процесі вивчення основ роботи з персональним комп'ютером;
- вдосконалення засобів навчання і організації навчально-виховного процесу в вищому навчальному закладі;
- формування особистості студента.

В ЛОТ проводяться:

- заняття з основ роботи з персональним комп'ютером та інших навчальних предметів з використанням ПК, навчально-наочних посібників;
- розробки студентами прикладних програм за завданням викладача;
- факультативні заняття з предметів.

ЛОТ повинна бути виконана як психологічно, гігієнічно і ергономічно-комфортне середовище, що організовано так, щоб максимально сприяти успішному викладанню навчального матеріалу, розумовому розвитку студентів і придбанню ними стійких знань, вмінь і навичок з основ роботи з персональним комп'ютером при повному забезпеченні вимог з охорони здоров'я і безпеки праці викладача та студентів.

В ЛОТ повинна бути забезпечена інформаційна взаємодія між студентами та технічними засобами зберігання і обробки інформації, між студентами та викладачем, необхідна для здійснення навчально-виховного процесу.

Хід роботи:

Ознайомтесь з інструкціями з охорони праці, техніки безпеки, пожежної безпеки та нормативними документами лабораторії обчислювальної техніки.

Для виховання в студентів свідомого ставлення і засвоєння правильних, безпечних засобів та прийомів роботи з ОТ викладач зобов'язаний проводити інструктаж і навчання студентів з дотримання вимог техніки безпеки та гігієни праці.

Інструктаж і навчання з техніки безпеки і виробничої санітарії проводиться зі всіма студентами на вступному занятті в лабораторії, а після цього перед практичною роботою.

На вступному інструктажі викладач зобов'язаний ознайомити студентів з правилами розпорядку в ЛОТ, правилами техніки безпеки і гігієни праці, з небезпечними моментами, з якими можна зіткнутися в процесі роботи і з відповідними застережними заходами.

Вступний інструктаж проводиться викладачем у вигляді лекції, бесіди.

Інструктаж перед роботою на ПК доповнює вступний інструктаж і ознайомлює студентів з вимогами правильної організації робочого місця, з призначенням пристроїв, з безпечними засобами роботи.

Інструктаж повинен бути стислим, містити чіткі і конкретні вказівки, в необхідних випадках супроводжуватися показом правильних і обов'язкових прийомів роботи.

1. Загальні положення

1.1. За стан техніки безпеки в комп'ютерній лабораторії відповідають: під час проведення занять — викладач, який проводить заняття, решту часу — закріпленій за лабораторією лаборант. На них покладається відповідальність за розміщення комп'ютерного обладнання, забезпечення безпеки на робочих місцях, дотримання правил протипожежної безпеки, санітарії, проведення інструктажу з техніки безпеки та його оформлення.

1.2. З метою попередження нещасних випадків працюючий в комп'ютерній лабораторії зобов'язаний:

1.2.1. Перед виконанням роботи пройти докладний інструктаж з техніки безпеки в лабораторії. Ознайомлення з інструкціями з техніки безпеки та протипожежної безпеки повинно підтверджуватися особистими підписами в журналі з техніки безпеки осіб, які проводили інструктаж та студентів.

1.2.2. Не порушувати навчальної дисципліни, виконувати роботу суворо за встановленим розкладом тільки зі своєю групою.

1.2.3. У випадку порушення правил техніки безпеки в обов'язковому порядку проходити позачерговий інструктаж-перевірку знань з відміткою про це в журналі з перевірки знань безпеки праці (незалежно від адміністративних заходів, що були прийняті щодо порушника).

1.2.4. Виконувати всі вимоги з техніки безпеки.

1.2.5. При недомаганні чи нещасному випадку припинити роботу, повідомити про це викладача або лаборанта та звернутися за медичною допомогою.

1.2.6. У випадку будь-якого займання чи пожежі необхідно негайно прийняти заходи що до її гасіння засобами, які є в лабораторії та повідомити викладача або лаборанта.

1.3. З метою попередження нещасних випадків заборонено:

1.3.1. Входити в лабораторію та працювати в ній у верхньому одязі.

1.3.2. Вносити з лабораторії прилади та інструменти.

1.3.3. Працювати з несправними приладами, пристосуваннями, обладнанням.

1.3.4. Доторкатися до оголених електропровідників та струмопровідних частин електрообладнання та електроприладів.

1.3.5. Самому ремонтувати комп'ютерне обладнання.

1.3.6. Загромаджувати проходи в лабораторії.

1.3.7. Працювати особам, які не пройшли інструктаж з техніки безпеки та без відповідної відмітки про це в журналі.

1.3.8. Приступати до виконання роботи без дозволу викладача.

1.3.9. Знаходитись в лабораторії без викладача або лаборанта.

1.4. Лабораторія повинна бути обладнана аптечкою для надання першої медичної допомоги та первинними засобами пожежогасіння.

1.5. Контроль за виконанням даної інструкції покладається на викладача та лаборанта.

2. Техніка безпеки під час роботи на комп'ютері

2.1. Перед початком роботи необхідно:

2.1.1. Перевірити та оглянути робоче місце. Підготуватись до виконання завдання, ознайомитись з роботою, вивчити послідовність виконання лабораторної роботи.

2.1.2. З'ясувати всі незрозумілі питання щодо роботи та отримати інструктаж з техніки безпеки у викладача.

2.1.3. Пересвідчитись у справності обладнання та повідомити викладача про його несправність.

2.1.4. Перед ввімкненням комп'ютера переконатися в готовності до роботи та отримати дозвіл викладача на ввімкнення.

2.1.5. Робочі місця з дисплеями повинні бути розташовані так, щоб до поля зору працюючого не потрапляли вікна, освітлювальні прилади та поверхні, які мають властивість віддзеркалювати. Дисплеї повинні встановлюватися під кутом 90—105° до вікон.

2.1.6. Відстань між робочими місцями з ПК повинна бути не меншою 1,5 м у ряду та не меншою 1 м між рядами. ПК повинні розміщуватися не ближче 1 м від джерела тепла.

2.1.7. Для освітлення приміщень з ПК необхідно використовувати люмінесцентні світильники. Освітленість робочих місць на висоті 0,8 м від підлоги повинна бути не менше 400 лк.

2.1.8. Переконатися в справності розеток, кабелів живлення, розгалужувальних та з'єднувальних коробок, вимикачів та інших електроприладів.

2.1.9. Перевірити наявність та надійність заземлення.

2.1.10. Знати місця розташування засобів пожежогашіння та вміти ними користуватися.

2.1.11. Знати план евакуації з приміщення в разі виникнення пожежі.

2.1.12. Вміти діяти в разі враження електричним струмом або виникнення пожежі.

2.2. Під час роботи необхідно:

2.2.1. Утримувати робоче місце в чистоті та порядку.

2.2.2. При виявленні будь-якої неполадки терміново вимкнути комп'ютер та повідомити про це викладача або лаборанта.

2.2.3. При припиненні подачі електроенергії терміново вимкнути комп'ютер та повідомити про це викладача або лаборанта.

2.2.4. При виконанні роботи бути уважним, не відволікатися сторонніми справами та розмовами самому, а також не відволікати інших.

2.2.5. Відстань від очей користувача до екрану повинна становити 500—700 мм. Найбільш вигідне розташування екрану — перпендикулярно лінії зору користувача.

2.2.6. Заняття повинні проходити в раціональному режимі праці та відпочинку, який передбачає дотримання регламентованих перерв та їх активне проведення (на початку перерв виконується гімнастика для очей).

2.3. Під час роботи заборонено:

2.3.1. Переносити обладнання з одного місця на інше.

2.3.2. Користуватися приладами, які не мають відношення до роботи.

2.3.3. Користуватися несправним обладнанням.

2.3.4. Класти на комп'ютери та столи портфелі, одяг та інші сторонні предмети.

2.3.5. Знімати кришки, які закривають доступ до струмопровідників первинного електроживлення при ввімкненому обладнанні.

2.3.6. Замінювати запобіжники під напругою.

2.4. По закінченні роботи необхідно:

2.4.1. Вимкнути комп'ютер.

2.4.2. Прибрати своє робоче місце.

2.4.3. Здати лабораторну роботу викладачу та повідомити його про виявлені недоліки у роботі ПК.

2.4.4. Після закінчення заняття необхідно провести вологе прибирання та провітрювання. Видалення пилу з екрану необхідно проводити не рідше одного разу на день.

3. Правила протипожежної безпеки під час роботи на комп'ютері

3.1. При появі запаху гару терміново припинити роботу, відключити апаратуру.

3.2. Повідомити викладача або лаборанта.

3.3. Усунути причину пошкодження.

3.4. В разі виникнення пожежі припинити подачу напруги та вжити заходи щодо евакуації людей, гасіння (локалізації) пожежі з використанням первинних засобів пожегасіння та на збереження матеріальних цінностей. Дозволяється гасити лише порошковими або вуглекислотними вогнегасниками, але в жодному випадку не пінними.

3.5. Повідомити пожежну охорону за тел. **01**, при цьому необхідно назвати адресу місця пожежі, а також повідомити своє прізвище.

3.6. При ураженні людини електричним струмом необхідно негайно припинити дію струму на організм людини і викликати швидку медичну допомогу (тел. **03**).

3.7. У випадку знепритомніння людини необхідно надати першу медичну допомогу потерпілому — приступити до здійснення закритого масажу серця та штучного дихання до прибуття лікаря.

4. Нормативні документи

Для проведення занять в ЛОТ повинен бути набір нормативних документів:

- санітарний паспорт;
- правила техніки безпеки;
- правила роботи студентів в кабінеті обчислювальної техніки;
- інструкція про охорону праці при роботі на комп'ютерах;
- комплекси фізкультурних вправ для очей .

Контрольні запитання:

1. Що гарантує безпечну роботу на комп'ютері?
2. Яке функціональне призначення ЛОТ?
3. Які санітарно-гігієнічні норми вимагаються при роботі в ЛОТ?
4. Яка допустима відстань від очей користувача до екрану?
5. Що може бути джерелом небезпеки в лабораторії?
6. Які правила поведінки в комп'ютерній лабораторії?
7. Чому першу допомогу потрібно надавати негайно?
8. Як правильно діяти при пожежі?
9. Які обставини збільшують ймовірність ураження електричним струмом?